

Aan: VVD Verkiezingsprogramma commissie en Tweede Kamerfractie
T.a.v.: Uri Rosenthal, Klaas Dijkhoff, Mark Harbers

Den Haag, 12 juni 2020

Betreft: Kernenergie 2.0 - onderdeel van een schone energiemix in 2050

Geachte heer Rosenthal, beste Uri, geachte heer Harbers, beste Mark,

Voor het tegengaan van klimaatverandering hebben landen wereldwijd zich gecommitteerd aan het Parijsakkoord. Om dit te halen, zullen we CO₂-uitstoot van onze energiemix drastisch moeten verlagen. Daarbij sluiten wij geen technologieën bij voorbaat uit, en dus brak de VVD eerder een lans voor het (weer) bespreekbaar maken van kernenergie. Maar wat zou de VVD nog meer kunnen doen?

Als liberalen zijn we voorstander van marktwerking en wordt technologie-neutraal energiebeleid nagestreefd; een goed functionerende energiemarkt kan immers het beste bepalen hoe op een economische manier onze energievoorziening in te richten, daarbij geholpen met een aflopend Europees plafond voor CO₂-emissie rechten in het ETS om op de meest efficiënte manier emissiereductie te bewerkstelligen. Kernenergie in huidige vorm kent echter hoge kapitaalkosten en lang niet alle problemen zijn reeds opgelost, waaronder het kernafval. Toch is het, anders dan soms wordt aangenomen, een relatief schone en veilige energiebron die kan voorzien in stabiele en betrouwbare elektriciteitsproductie. Ook het IEA¹ en IPCC² maken duidelijk dat voor het behalen van de klimaatdoelen in 2050, de toepassing van kernenergie onontbeerlijk is. Het is daarom goed om alle opties open te houden en kernenergie steeds ter overweging mee te nemen in Nederlands energiebeleid, onder meer om geen investeerders bij voorbaat af te schrikken. Daarin kan de overheid ook bijdragen aan een beter investeringsklimaat heldere kaders en termijnen af te geven, bijvoorbeeld voor certificering- en vergunningstrajecten, financiering en de afhandeling van ontmantelingskosten³.

Voor de bouw van nieuwe kerncentrales roepen vergelijkbare projecten het beeld op van kapitaalintensieve, grootschalige NIMBY-projecten met lange doorlooptijden, welke bovendien alleen van de grond lijken te komen met langdurige prijsgaranties (en überhaupt investeerders). Voor ons dichtbevolkte Nederland kan in elk geval worden gesteld dat een dergelijk project pas na 2030 zou kunnen worden opgeleverd, daarbij uitgaand van reeds aangewezen locaties Eemshaven, Maasvlakte, en Borssele⁴. Voordat we nieuwe kerncentrales bouwen, is het daarom misschien slimmer om eerst de exploitatie van bestaande centrales te evalueren. Mits het veilig kan, zouden bestaande centrales langer open kunnen blijven. Het is tevens in het Nederlands belang om daarbij over de landsgrenzen te kijken en de uitfasering van kernenergie met buurlanden zoals Duitsland te coördineren; het is echt zonde om nieuwe centrales te bouwen als deze elders vroegtijdig worden afgebroken.

Nederland zou voor de toepassing van kernenergie het beste kunnen inzetten op internationale samenwerking en het ondersteunen van innovatie. Dit kan door kennis, budget en eventueel een testlocatie beschikbaar te stellen. Nieuwe vormen van kernenergie bieden daarbij perspectief: van kleinere modulaire reactoren (SMR) ontworpen voor de assemblagelijijn tot het verminderen of zelfs recyclen van kernafval door gebruik van thorium of gesmolten zout: deze 'vierde generatie' hoopt het vertrouwen in kernenergie nieuw leven in te blazen. Eerder hebben we andere technologieën zoals zonne- en

¹ International Energy Agency (IEA), Paris 2019 - [Nuclear Power in a Clean Energy System](#)

² International Panel on Climate Change (IPCC), Geneve 2018 - [Special Report: Global Warming of 1.5C, Ch. 2.4.2.1](#)

³ NRC 9-mei-2018 over GKN en Kerncentrale Dodewaard: "[Wie vult de pot van de verlaten centrale?](#)"

⁴ zie ook brief Nr.1 van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie - [Kamerstuk 32 645, feb-'11](#)

windenergie tijdelijk ondersteund om toetreding tot de markt te bevorderen en kosten naar beneden te krijgen. En met succes: het Nederlands tender-model voor onder andere SDE+-subsidies en wind op zee wordt wereldwijd geroemd voor haar competitieve resultaten en het stimuleren van innovatie. Op eenzelfde manier zou Nederland een belangrijke rol kunnen spelen in de volwassenwording van nieuwe, kleinschalige vormen van kernenergie. Kernenergie is daarbij geen alternatief, maar juist een toevoeging aan de energiemix.

Als VVD nemen wij verantwoordelijkheid en komen wij dus onze afspraken naar volgende generaties na. In onze zoektocht naar een optimale, toekomstige energiemix zijn we realistisch en dus denken we twee keer na voordat we langdurige prijsgaranties afgeven. Maar dit betekent ook dat we technologieën niet zomaar uitsluiten en als nodig bereid zijn nieuwe technologieën tijdelijk te ondersteunen in het belang van innovatie. Op die manier kunnen we als klein land zowel voorzien in onze energiebehoefte als een grote impact maken op het tegengaan van klimaatverandering. Graag vernemen wij uw reactie,

Thematisch Netwerk 'Liberaal Groen'